

Komentář k testům z 13. a 14. 3. 2012 (JAP111a, b)

V úterním testu někteří z vás pro „zelené“ (hory) použili výraz *midori*. V přívlastku musí však tento výraz být nějakým způsobem napojen na modifikované substantivum (*jama*). Z tvaru slova *midori* lze spolehlivě usoudit, že se nejedná o *-i* adjektivum, a proto nemůže být adnominálně napojeno na substantivum jen tak, ale potřebuje nějaký „usouvztažňovací“ prostředek. V tomto případě partikuli *no*, jelikož *midori* se chová jako substantivum.

Srovnajme následující dvě věty: a) „Myslím, že Hiroši pojedou do lázní.“ b) „Myslím, že Hiroši do lázní pojedou.“ Co je v které větě rématem? Jaká otázka může každé z vět předcházet? Věť a) může předcházet otázka „Co si myslíš?“, věť b) spíše „Co si myslíš o Hirošim?“ nebo „Co si myslíš o Hirošihovo cestě do lázní?“ Věty a) a b), které na podobné otázky odpovídají, pak mají strukturu informační strukturu a) „Myslím si X“ a b) „Myslím si o Hirošim, že X“, kde X je réma. V rématické struktuře používáme pro konatele partikuli *ga*, v tematické pak partikuli *wa*. Většina z vás překládala střední větu a) s partikulí *wa*, tj. s Hirošim, coby tématem. Takovéto řešení by však bylo spíše vhodné pro zadání typu b). Nebral jsem to za zásadní chybu, ale vnímejme, že partikule *wa* má „platnost“ až do konce věty (nebo do změny tématu), zatímco partikule *ga* jenom k nejbližšímu predikativu.

Dovoluji si dále komentovat následující body testů z minulého týdne:

- 1) „Sednout si (někam)“ vyžaduje konkrétní sloveso s konkrétní pádovou partikulí. Sloveso *suwaru* (-u sloveso) zde vyžaduje partikuli *ni*. Upozorňoval jsem na to v hodinách.
- 2) Jen málo z vás použilo spojovací partikuli *kara* pro vyjádření vztahu „totiž“ v úterním testu. Uvažujte „textově“ (tj. nejen na úrovni jednotlivých vět, ale na úrovni vztahů vět, které konstruují texty).
- 3) Jméno Pavel lze do *katakany* přepsat buď jako *パベル* nebo jako *パヴエル*. Jiná možnost není.
- 4) Je rozdíl, jestli se „rád dívám“ nebo „rád chodím dívat“. Obojí bychom měli být schopni s gramatikou, kterou jsme probrali, utvořit.
- 5) Bez správného ohýbání predikativů správnou japonštinu nedocílíme. Bez schopnosti utvářet správně *-te* tvar (a potažmo minulý prostý kladný přísudkový tvar) slovesa *kau* se jen těžko posuneme ke složitějším konstrukcím. Kdo doposud nevěnoval dostatečnému drilu ohýbání sloves potřebnou energii, čas a pozornost, a nic s tím v nejbližší době neudělá, bude mít v budoucnu zásadní problémy. To není výhrůžka, to je konstatování historické zkušenosti. Zodpovědnost je v tomto ohledu na vás samých.
- 6) Rozdíl ve zjišťovacích a doplňovacích otázkách se projevuje v japonštině, stejně jako v češtině. Je tedy rozdíl mezi obsahem věty „S čím ti můžu pomoci?“ (doplňovací) a „Můžu ti s něčím pomoci?“ (zjišťovací).

Výsledky testu:

399419 – Týká se Vás 1), 2) i ohýbání sloves. イラン zajisté nebude Irsko. Jistě víte, že hovorové tvary typu いました hodnotím jako chybné. Pokud příští týden vyhlásím prohibici na opomíjení osobnostních sufixů, budete na tom mít dost možná velkou zásluhu právě Vy.

398827 – Týká se Vás 2), 4) a několik dalších morfologických nedostatků. Sloveso *rjóri-suru* se naučte. Vnímejte zadané časy predikativů (a ohýbejte predikativy správně, např. *nomu*). Jinak se ale zdá, že jste si mé varování z minulého týdne vzala k srdci.

382487 – Vy jste si naopak mé varování k srdci příliš nevzala. Na úterní test jste přišla připravená nedostatečně. Nezládla jste ani konstrukci V(subst.)-*ni iku*, ani nic jiného z právě probírané látky (kromě překladu do češtiny). Váš úterní test hodnotím jako NG (tedy jako neomluvenou absenci na hodině). Ve střeďečném testu jste použila pádovou partikuli *wo* se slovesem *iku*. Nezládla jste překlad do češtiny a konstrukci s nepřímou řečí. Probíranou konstrukci *mada -te imasen* jste však zvládla dobře.

384025 – Oba testy velmi solidní. Týká se Vás jenom přepis jmen do *katakany* a 6).

400356 – Týká se Vás 1) a 4). V úterním testu jsem postrádal překlad do češtiny, ve střeďečném správně utvořenou konstrukci ve dvojici vět s *mó...?* a *iie, mada....*. Pozor na *okuriganu* (u *atarashi*) a na chybějící *kuten*.

382825 – Úterní výkon ucházející. V konstrukci V *no-ga suki-da* jste byla nedůsledná. *ヨシ není správný přepis jména John. Týká se Vás 3) a 5). Ve střeďečném testu jste nedodržela čas přísudkového slovesa a nezládla konstrukci s *mó...?* a *iie, mada....*. Překlad z japonštiny byl tristní.

361997 – V úterním testu jste „John“ přepsala *ジン. V konstrukci V *no-ga džózu-da* jste z nějakého důvodu užila formální substantivum *koto* („konstrukce“ znamená, že její určité elementy nejsou alterovatelné). Rozdíl mezi *iimašita* a *itte imašita* můžete do značné míry chápat jako rozdíl mezi „řekl“ a „řikal“ (i když ne vždy stoprocentně). Ve střeďečném testu jste užila *まだ買っていませんでした. Uvážíte-li, že konstrukce *-te iru* naznačuje trvání akce/stavu, pak Vaše konstrukce znamená „ještě jsem ji neměla koupenu“ (tj. anglické *had not bought*).

383927 – Větu „Honza něco vypil?“ jste přeložil s partikulí *ga* u podmětu. Zde je však „Honza“ spíše tématem (srovnejte s např. „Vypil Honza něco?“). Opravte si psaní znaku 飲. Pár dalších drobností, zřejmě z nedůslednosti.

258571 – Týká se Vás 2) a 3) (chyběl Vám *dakuten*). Sloveso *suwaru* je *-u* sloveso. Jinak OK.

402439 – Týká se Vás 2), 4) a 5). Pro „vaření“ je lépe si zafixovat sloveso *rjóri-suru* (v patřičné vazbě), než samotné *rjóri* (s jídlem se dají dělat i jiné věci, než jen je vařit). V úterním testu jste jednou nedodržela polaritu predikativu. Probíranou vazbu s *-te imasen* jste nepoužila důsledně.

397584 – Týká se Vás 2), 3) a 4). Jednou jste nedodržela čas predikátu. Osobní jména zásadně nepřekládáme. Jmenuje-li se někdo „John“, nejmenuje se ヤン, nýbrž ジョン. Pozor na rozdíl mezi výrazy *mo* a *mó*.

368286 – Týká se Vás 3) (a navíc japonský zápis názvu hlavního města ČR, správně je プラハ). *Rjóri-suru* je ucelené sloveso, konstrukci slovesa *suru* s komplementem *rjóri-wo* se spíše vyhněte. Nesprávně jste přepsala jméno John. Nezládla jste konstrukci pro „nesmět“ (to bychom měli ovládat z předchozího semestru). Pro „lázně“ je vhodnější výraz *onsen* než *basu* (vnímejte mj. rozdíl mezi „lázně“ a „lázeň“). Opravte si znak 新. Jestli od Vás opět někdy budu nucen strávit produkt typu *かいましたではありません (s kterým bych Vás nepustil do druhého semestru), riskujete, že z toho budu vyvozovat důsledky. Dělejte tak, ať k tomu nedojde.

399169 – Týká se Vás 2) a 4) (ovšem ani „rád se dívám“ jste neutvořila správně; pádová partikule nemůže následovat sloveso v přívlastkovém nebo přísudkovém tvaru). Jednou jste nedodržela čas

přísudku. Konstrukci pro vyjádření „ještě ne...“ jste nezvládla. Ve dvou ze tří případů jste opomněla osobnostní sufix.

383046 – Dvakrát Vám unikl *dakuten*. Týká se Vás 5). Jednou jste použila nevhodnou pádovou partikuli (v konstrukci „dívat se na hory“ jsou hory každopádně objektem, drží si tedy partikuli *wo*). V písmu důsledně odlišujte znaky ろ a ろ. Jinak to bylo dobré.

103249 – Týká se vás 2). Více se soustřeďte na užívání interpunkčních znamének. V úterním testu jste nezvládl nepřímou řeč (sloveso v nepřímé řeči je vždy ve tvaru prostém). Ve střeďečnfm testu jste nezvládl konstrukci pro „ještě ne...“.

341791 – Úterní test velmi dobrý. Týká se Vás 3) (*handakuten* namísto *dakuten*), jednou chybná pádová partikule, jednou nadbytečná (明日 funguje většinou jako příslovce, tj. bez partikule *ni*). Střeďečnfm test měl také pár nedostatků, jedna partikule chyběla, stejně jako celý překlad z japonštiny. Jinak ale solidní.

398705 – Stále se vyhýbáte pádovým partikulím skrze *wa*. Týká se Vás 5) a 6) a několik dalších drobností. Příslovce (např. *mó* nebo *mada*) nepobírají partikuli *ni*.

384038 – Týká se Vás 2) a 3). Slovíčko pro „vařit“ v úterním a nepřímou řeč, stejně jako konstrukci pro „ještě ne...“ ve střeďečnfm testu jste nezvládl. Japonská vlastní jména nemá v této fázi příliš smysl tipovat ve znacích (užívání *kandži* ve jménech, tzv. *nanori*, je specifická záležitost), pište je *kanou*. V druhém semestru byste měl být schopen rozlišit slova いえ a いいえ.

398688 – Týká se Vás 1), 2) a s いえ vs. いいえ totéž, co kolegu výše. Probírané konstrukce si ještě zopakujte.

383459 – Hodně slabý výkon. Týká se vás 2), 3) a 5). Probrané konstrukce neovládáte („jít se dívat...“, nepřímá řeč v záporu. Očekávám výrazné zlepšení.

400238 – Až na „řikal, že nic pít nebude“, kde jste nesprávně použila *飲んでいない (*-te iru* nevyjadřuje budoucnost) to bylo OK.

263714 – Úterní výkon slabý. Týká se Vás 1) a 3). Nedodržujete časy přísudků (znamená to, že neovládáte minulý čas z 1. semestru?), neovládáte prostý zápor ani nepřímou řeč. Váš střeďečnfm výkon hodnotím jako NG. Pokud na sobě nezpracujete, jen těžko budete moci pomýšlet na postu do následujícího semestru.

400220 – Týká se Vás 4) a 5). Postrádal jsem konstrukci V *no-ga džózu-da* v úterním a překlad do češtiny ve střeďečnfm testu.

Případné dotazy jsem jako vždy připraven zodpovídat buď během výuky, nebo v čase konzultačních hodin.

J. Matela